

Dabas vides estētikas speciālistu ētikas kodekss

Ētika ir mācība par tikumību — rūpīgas un sistemātiskas pārdomas par morāla rakstura lēmumiem un uzvedību, kā arī to analīze pagātnē, tagadnē un nākotnē (Medicīnas ētikas rokasgrāmata).

Deontoloģija ir beznosacījumu ētika, kura nepaļaujas uz dabisku vēlmju vai mērķu motivāciju, bet atzīst racionālas būtnes autonomiju un spēju brīvi lemt atbilstoši racionāliem universāliem principiem.

Dabas vides estētikas speciālistu ētikas kodekss ir saistošs un to jāievēro visiem Dabas vides estētikas jomu speciālistiem, kā arī Dabas vides estētikas jomu studentiem visos apmācību, profesionālās darbības un attīstības posmos Latvijas Republikā teritorijā un ārpus tās.

Ētikas kodekss ir visu nozarē strādājošo Dabas vides estētikas speciālistu darbības ētisko un tikumisko principu kopums, kas izstrādāts ar nolūku nodrošināt kvalitatīvus Dabas vides estētikas jomas pakalpojumus, ievērojot profesionālos standartus un Dabas vides estētikas normas.

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Dabas vides estētika ir zināšanu un pieredzes kopums par dabas struktūru pamatprincipu mērķtiecīgu pielietojumu izglītības un korekcijas procesos, atbilstoši profesionāli izvirzītajam mērķim.

1.2. Dabas vides estētika izpaužas kā cilvēka emocionālo un kognitīvo pieredzi pilnveidojoša sistēma, kura pamatojas Dabas vides estētisko vērtību aktualizācijā un strukturētā metodikā.

1.3. Dabas vides estētikas mērķis ir sekmēt veselīga un ilgtspējīga cilvēka apziņas pilnveidošanos.

1.4. Dabas vides estētikas idejas praktiskais pielietojums sevī ietver nodarbību kopumu, kas orientēts uz cilvēka un dabas materiālu radošo mijiedarbību, balstoties Dabas vides estētikas metodikā, kas aptver četras jomas:

1.4.1. Dabas kustību un formu spēles;

1.4.2. Krāsaino smilšu spēles;

1.4.3. Krāsaino graudu spēles;

1.4.4. Darbs ar siltām smiltīm WARMSANDBOX® iekārtā.

1.5. Dabas vides estētikas speciālists ir profesionālis, kurš ieguvis augstāko izglītību savā izvēlētajā specialitātē un ir pabeidzis Dabas vides estētikas atbilstošās jomas nepieciešamo apmācību līmeņus (pamata, profesionālajā, skolotāja, meistara), ko apliecina speciālista sertifikāts.

1.6. Dabas vides estētikas speciālists atzīst Dabas vides estētikas ideju un to pielieto savā profesionālajā darbībā atbilstoši metodiskajai kārtībai.

1.7. Sertificētam Dabas vides estētikas speciālistam ir nepieciešamais prasmju, iemaņu un pieredzes kopums, kas ļauj tam pilnvērtīgi plānot, organizēt, vadīt un izvērtēt Dabas vides estētikas (turpmāk tekstā – DVE) nodarbības. Speciālists zināšanas ir integrējis savās profesionālajās kompetencēs.

1.8. DVE speciālists, atbilstoši savai profesijas kvalifikācijai, savā profesionālajā praksē var izmantot:

1.8.1. Visas četras DVE jomas, ko apliecina speciālista iegūtie sertifikāti: 1) Sertifikāts par apgūtu pamata līmeni darbā ar siltajām smiltīm silto smilšu iekārtā WARMSANDBOX® un 2) Sertifikāts par apgūtu pamata līmeni Dabas vides estētikā;

1.8.2. Trīs DVE jomas, izņemot jomu par darbu ar siltām smiltīm, ko apstiprina sertifikāts par apgūtu pamata līmeni Dabas vides estētikā (turpmāk tekstā – DVE speciālists);

1.8.3. Tikai DVE jomu - darbs ar siltām smiltīm WARMSANDBOX® iekārtā, ko apstiprina sertifikāts par apgūtu pamata līmeni darbā ar siltajām smiltīm silto smilšu iekārtā WARMSANDBOX® (turpmāk tekstā – WSB speciālists).

Biedrība "Dabas vides estētikas studiju apvienība"

1.9. Ētikas kodekss nosaka Dabas vides estētikas speciālista profesionālās ētikas pamatprincipus, vispārējās uzvedības normas, rīcību, ieteikumus saskarsmei ar klientiem, veselības aprūpes speciālistiem, kolēģiem un sadarbības partneriem, lai sekmētu Dabas vides estētikas speciālista pienākumu tiesisku, godprātīgu un kvalitatīvu veikšanu un veicinātu sabiedrības uzticību Dabas vides estētikas sniegtajām iespējām.

1.10. Dabas vides estētikas speciālists savā darbībā ievēro ētikas kodeksā noteiktos pamatprincipus, bet situācijās, kuras nav atrunātas ētikas kodeksā, rīkojas saskaņā ar vispārpieņemtajām uzvedības normām un deontoloģijas principiem.

2. DVE speciālista ētiskas rīcības pamatprincipi

2.1. DVE speciālista darbības pamatprincips ir cieņa pret katru cilvēku, tā tiesībām un pamatbrīvības, neatkarīgi no viņu tautības, rases, ticības, vecuma, dzimuma, politiskiem uzskatiem un stāvokļa sabiedrībā. Speciālists ir atbildīgs par sabiedrības fiziskās, emocionālās, prāta un garīgās veselības veicināšanu, saglabāšanu un uzlabošanu.

2.2. DVE speciālists savā darbībā ir profesionāli un akadēmiski izglītots speciālists, ar atbilstošu izglītību pamata kvalifikācijai un DVE sertifikātu, kas pastāvīgi papildina un pilnveido savas profesionālās zināšanas un iemaņas, veic savas darbības pašvērtējumu.

2.3. DVE speciālists nedrīkst savas profesionālās zināšanas un iemaņas lietot prettiesiskai vai negodīgai rīcībai, kā arī jebkurai citai rīcībai, kuras rezultāti var radīt kaitējumu cilvēka veselībai.

2.4. DVE speciālista pamatpienākums ir nodrošināt nodarbību ciklu vispārattīstošā, izglītojošā, korekcijas, terapeitiskā līmenī, kas ir saskaņota ar: ārsta noteikto diagnozi klientam; vecāku vai cita speciālista pasūtījumu; attīstības korekcijas plānu; medicīniskās komisijas lēmumu; pedagoģiskās padomes lēmumu; atbalsta, adaptācijas, rehabilitācijas plānu.

2.5. DVE speciālists Dabas estētisko vērtību un savu atbildību personības pilnveidošanās procesā, ievēro personīgās un profesionālās pašpilnveides principu – sekmīgi un mērķtiecīgi atbalstīt un nepieciešamības gadījumā koriģēt klienta pašregulācijas procesu dinamiku.

2.6. Nodarbības laikā DVE speciālists uzņemas atbildību par klienta drošību.

2.7. DVE speciālista profesionālā darbība nedrīkst būt vērsta pret cilvēka veselību vai kalpot prettiesiskiem mērķiem.

2.8. DVE speciālists sadarbojas ar veselības un izglītības jomu speciālistiem, lai nodrošinātu izvirzīto mērķu sasniegšanu.

2.9. DVE speciālists ciena un darbojas tikai sava klienta interesēs.

2.10. DVE speciālists nav pakļauts kontrolējošām instancēm, kuras nepārzina un neizprot DVE idejas būtību un aspektus, un savā rīcībā jeb profesionālajā darbībā ir brīvs lēmumu pieņemšanā un uzņemas personīgu atbildību par savas profesionālās un cilvēcīgās rīcības sekām.

2.11. DVE speciālists ikdienā rūpējas par savu fizisko un emocionālo veselību, sekojot un ņemot vērā savu fizisko un emocionālo stāvokli. Tā nodrošinot sev nekavējošu profesionālu palīdzību, lai izvairītos no izdegšanas (un citām saistītām veselības problēmām), atgūtu un uzturētu veselību, stiprinātu savas profesionālās kompetences.

2.12. DVE speciālists rīkojas atbildīgi un nepieļauj situāciju, kurā turpina savu profesionālo darbību, apstākļos, kas kompromitē viņa sniegto pakalpojumu kvalitāti un viņa profesionalitāti.

2.13. DVE speciālists atturas no tādas uzvedības vai rīcības, kas grauj profesijas prestižu vai rada šaubas par viņa godīgumu.

2.14. Speciālists DVE nodarbībā vai silto smilšu nodarbībā 85- 90% apjomā realizē Dabas vides estētikas noteikto kārtību, atbilstoši DVE idejas teorētiskajām un metodiskajām nostādņām. Proti:

- 2.14.1.** ievēro DVE metodiski noteiktās laika un telpas robežas;
- 2.14.2.** ievēro visus atbilstošos drošības noteikumus un nolikumus;
- 2.14.3.** ievēro Dabas un laika atbilstības principus;
- 2.14.4.** ievēro Dabas saudzēšanas un aizsardzības nostādnes;
- 2.14.5.** ievēro DVE vērtību sistēmu;
- 2.14.6.** stingri balstās nodarbības organizēšanas cikliskajā kārtībā;

Biedrība "Dabas vides estētikas studiju apvienība"

- 2.14.7. ievēro nodarbību ciklu nosacījumus (nodarbību skaitu, paužu garuma ievērošana u.c.);
 - 2.14.8. stingri ievēro pielietojamo materiālu kvalitātes, daudzuma, drošības, pieejamības u.c. nosacījumus;
 - 2.14.9. stingri ievēro nodarbību ciklu plānošanas, sagatavošanas; realizēšanas, izvērtēšanas kārtību;
 - 2.14.10. pilda atbilstošu dokumentāciju (diagnostikas, individuālo konspektu, izvērtējuma lapas u.c.);
 - 2.14.11. citu jomu un virzienu profesionālo metodikas un materiālus pielieto ne vairāk kā 10-15% no DVE nodarbības satura un aktivitātēm;
 - 2.14.12. Ja DVE speciālists organizē kombinēto nodarbību, kurā vairāk kā 15% tiek izmantota cita metodika, tad speciālists nodarbību vairs nedrīkst saukt par DVE nodarbību. Šādā gadījumā to sauc atbilstoši nodarbības izmantojumam, kas var būt logopēdijas, specialās pedagoģijas u.c. veida nodarbība, kas papildināta ar DVE metodiku.
- 2.15. DVE speciālists ievēro tālākizglītības nosacījumus, kurus nosaka biedrības "Dabas vides estētikas studiju apvienība" metodiskā padomes lēmumi.
- 2.16. DVE speciālists informē biedrības "Dabas vides estētikas studiju apvienība" par faktiem, kas kompromitē DVE ideju vai bērnu, ģimenes, sabiedrības drošību.
- 2.17. Konstatējot rupjus cilvēktiesību pārkāpumus DVE speciālists informē valsts tiesības sargājošās institūcijas.
- 2.18. DVE speciālistam ir aizliegts nodot savu sertifikātu lietošanā, vai jebkādā citā veidā dot izmantošanai, citai juridiskai vai fiziskai personai.

3. DVE speciālista ētiskas rīcības saskarsmē ar klientiem

- 3.1. DVE speciālists nodrošina DVE principu ievērošanu, sniedzot pakalpojumus ikvienam klientam, atbilstoši iestādes noteikumiem un pieejamības robežām.
- 3.2. DVE speciālists pret katru cilvēku izturas ar cieņu, veidojot dialogu un stiprinot kontaktu ar klientu, profesionālo kompetenču robežās.
- 3.3. Ja bērna vecāka uzskati un domas atšķiras no DVE speciālista profesionālā viedokļa, speciālistam nav tiesības uzstāt uz savu redzējumu, jo galīgo lēmumu pieņem un atbildību uzņemas pats klients (ja ir sasniegjis pilngadību, vai nepilngadīga bērna vecāks, vai bērna likumiskais pārstāvis);
- 3.4. DVE speciālists izvairās no konflikta situāciju veidošanās, iespēju robežās skaidro savu darbību kompetenču un profesionālās pieredzes robežās.
- 3.5. DVE speciālists respektē un aizsargā informācijas konfidencialitāti, kas iegūta profesionālo pakalpojumu sniegšanas laikā un nodrošina, ka informācija par klientu netiek atklāta trešajām personām bez klienta piekrišanas, izņemot normatīvos aktos noteiktos gadījumus.
- 3.6. Atbilstoši profesionālajai situācijai, DVE speciālistam ir tiesības bērna klātbūtnē, gan apspriest, gan neapspriest korekcijas procesa gaitu un citus aspektus.
- 3.7. DVE speciālists jebkuru neskaidrību vai kļūdu gadījumā sazinās ar pakļautībā esošās iestādes vadītāju, biedrības "Dabas vides estētikas studiju apvienība" valdes priekšsēdētāju vai biedrības "Dabas vides estētikas studiju apvienība" metodiskās padomes vadītāju.

4. Saskarsmē ar citiem speciālistiem

- 4.1. DVE speciālists ar cieņu izturas pret saviem kolēģiem, novērtējot viņu zināšanas, pieredzi un prasmi strādāt ar klientiem.
- 4.2. DVE speciālistam ir tiesības saņemt cieņpilnu attieksmi no kolēģiem un klientiem.
- 4.3. Savstarpējai konkurencei jābūt godīgai, balstītai uz zināšanām, kvalitatīvu un profesionālu darbību.
- 4.4. Speciālista kritikai jābūt koleģiālai un saistītai ar profesionālo darbību.
- 4.5. Saskarsmē ar citiem speciālistiem DVE speciālists nedrīkst rīkoties ārpus savas kompetences robežām.

5. Noslēgums

- 5.1. DVE ētikas kodekss ir spēkā un saistošs visiem DVE speciālistiem Latvijas Republikas teritorijā un ārpus tās.
- 5.2. DVE speciālists ievēro klienta autonomiju, nodrošina klienta personas datu konfidencialitāti. Klienta personas datu izpaušana atļaujama tikai saskaņā ar fizisko personu datu aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.
- 5.3. DVE speciālists neizpauž jebkādu informāciju par klientu trešajām personām bez klienta piekrišanas, izņemot kad šādu pienākumu nosaka saistošie normatīvie akti.
- 5.4. DVE speciālists spēj nodrošināt klientu dokumentu, informācijas konfidencialitāti, nepieļauj sensitīvas informācijas noplūdi.
- 5.5. Vietā, kur DVE speciālists veic savu profesionālo darbību, viņa rīcībā jābūt atbilstošiem apstākļiem un tehniskam aprīkojumam.
- 5.6. DVE speciālists nekaitē kolēģu reputācijai, kā arī nepārvilina klientus no kolēģiem.
- 5.7. DVE speciālists atbild par sniegtās informācijas patiesumu atbilstoši savas kompetences līmenim.
- 5.8. DVE speciālists sniedz korektu, zinātniskos pierādījumos balstītu informāciju par profesiju un kompetencēm. Profesionālajā darbībā nav pieļaujama apzināta maldu un nepatiesas informācijas izplatīšana
- 5.9. Visus jautājumus, kas saistīti ar ētikas kodeksa pārkāpumiem, izskata biedrības "Dabas vides estētikas studiju apvienība" metodiskā padome.
- 5.10. Par ētikas kodeksa pārkāpumiem var piemērot šādas sankcijas:
 - 5.10.1. Izteikt aizrādījumu;
 - 5.10.2. Izdot brīdinājumu;
 - 5.10.3. Ierosināt sertifikāta anulēšanu;
 - 5.10.4. Izslēgt no DVE vai Silto smilšu speciālistu reģistra;
- 5.11. Metodiskās padomes lēmums ir pārsūdzams biedrības "Dabas vides estētikas studiju apvienība" valdē 10 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas brīža. Valdes lēmums ir galīgs.
- 5.12. Biedrība "Dabas vides estētikas studiju apvienība" pārstāv savus biedrus un aizstāv Dabas vides estētikas profesionālās intereses.

Metodiskā padomes sastāvs:

Ināra Ozoliņa, metodiskās padomes vadītāja
Diāna Timofejeva, metodiskās padomes locekle
Aija Rimša, metodiskās padomes locekle
Agnese Vispoļska, metodiskās padomes locekle
Ingrīda Zazīte, metodiskās padomes locekle

Metodiskā padome ievēlēta 2019.gada janvāra biedru kopsapulcē